

عنوان مقاله:

پتروژنز سنگ های آداکیتی پس از تصادم پلیوکواترنری در جنوب تبریز

محل انتشار:

فصلنامه پترولوژی، دوره 6، شماره 22 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

فرهاد پیرمحمدی علیشاه

خلاصه مقاله:

در جنوب تبریز در بخش شمالی پهنه ماگمایی ارومیه-دختر مجموعه ای از سنگ های آتشفشانی با ترکیب آندزیت، داسیت، ریوداسیت و ریولیت برونزد دارند که در گستره زمانی میوسن بالایی تا کواترنری به سطح زمین راه یافته است. این پژوهش به بخش ترکیب های داسیتی، ریوداسیتی و ریولیتی این سنگ ها می پردازد که به طور پراکنده از داخل مجموعه آذرآواری بیرون ریخته اند. اصلی ترین کانی های سازنده این سنگ ها شامل: پلاژیوکلاز و آمفیبول است که بافت های متنوع فلسیتی پورفیری، میکروولیتی پورفیری، غربالی، جریان و گلومروپورفیری را به نمایش می گذارد. ماگمای سازنده این سنگ ها دارای سرشت آهنکی-قلیایی پرآلومین، شاخص کمان های آتشفشانی است. در نمودارهای تقسیم بندی سنگ های آداکیتی نیز این سنگ ها در گروه آداکیت های پرسیلیس (HAS) جای می گیرد. نمودارهای چند عنصری بهنجار شده به مورب، گوشته اولیه و کندریت، بیانگر غنی شدگی این سنگ ها از عناصر نادر خاکی سبک و لیتوفیل بزرگ یون (LILE) و تهی شدگی آنها از عناصر نادر خاکی سنگین (HREE) است. تهی شدگی شدید از عناصر با شدت میدان بالا (HFS) مانند: Nb، P، Ti که از ویژگی های برجسته محیط های کمانی است، در این سنگ ها دیده می شود. الگوی شدید جدایش در REE و نیز مقادیر پایین HREEs و Y ممکن است به دلیل وجود گارنت یا آمفیبول در پسمانده جامد ماگمای این سنگ ها باشد. همچنین، مقادیر بالای استرانسیوم و بی هنجاری منفی تانتالیوم، نیوبوم و تیتانیوم می تواند نشانگر عدم حضور پلاژیوکلاز و حضور اکسیدهای آهن و تیتان در تفاله باقیمانده ذوب باشد. بر اساس نمودارهای سنگ زادی، ماگمای آداکیتی سازنده این سنگ ها، از ذوب بخشی یک سنگ منبع اکلوزیتی یا گارنت آمفیبولیتی حاصل از دگرگونی ورقه اقیانوسی فرورنده شده نئوتتیس به زیر ایران مرکزی، به وجود آمده است. این ماگما در جریان صعود به ترازهای بالاتر و جایگزینی، متحمل فرآیندهای تبلور تفریقی همراه با هضم و آلیش پوسته ای (AFC) شده است.

کلمات کلیدی:

آداکیت، پهنه ماگمایی ارومیه-دختر، نئوتتیس، فرورانش، جنوب تبریز، پهنه ماگمایی ارومیه، دختر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1372317>

